

Európsky hospodársky a sociálny výbor

PROTOKOL O SPOLUPRÁCI MEDZI EURÓPSKOU KOMISIOU A EURÓPSKYM HOSPODÁRSKYM A SOCIÁLNYM VÝBOROM

Preambula

Komisia a Európsky hospodársky a sociálny výbor (ďalej len „výbor“) sa domnievajú, že je v ich spoločnom záujme zintenzívniť vzájomné vzťahy uplatňovaním tohto protokolu, pričom podmienky užšej spolupráce, ktoré sú v ňom ustanovené nahrádzajú podmienky uvedené v protokole zo 7. novembra 2005 a jeho dodatku z 31. mája 2007.

Tieto ustanovenia sú súčasťou úsilia o vytvorenie podmienok, ktoré by umožnili do väčšej miery zapojiť organizácie občianskej spoločnosti, na národnej, ako aj na európskej úrovni, do procesu navrhovania politiky a do rozhodovacieho procesu v Európskej únii, a rozvinúť stály štruktúrovaný dialóg medzi týmito organizáciami a inštitúciami Únie, ako sa uvádza v článku 11 ods. 1 a 2 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ).

Výbor má vzhľadom na úlohu, ktorá mu podľa zmlúv prislúcha, osobitné poslanie pomáhať posilňovať demokratickú legitimitu a efektívnosť inštitúcií a politik Európskej únie. Výbor ako privilegovaný prostredník medzi organizáciami občianskej spoločnosti a inštitúciami Únie, ako sa uvádza v článku 13, musí preto zohrávať kľúčovú úlohu pri uplatňovaní ustanovení článku 11 ZEÚ týmito inštitúciami.

Komisia spolupracuje s výborom pri plnení jeho troch hlavných úloh, stanovených vo vyhlásení o poslaní výboru:

- radiť Európskemu parlamentu, Rade a Európskej komisii vo všeobecnom záujme Únie a jej občanov,
- propagovať hodnoty, na ktorých je založená Európska únia, a zasadzovať sa za participatívnejšiu a inkluzívnejšiu Európsku úniu, ktorá by mala bližšie k občanom,
- pomáhať rozvíjať vonkajší rozmer činnosti Únie prostredníctvom dialógu s organizáciami

občianskej spoločnosti a posilňovaním úlohy organizovanej občianskej spoločnosti a participatívnej demokracie.

Komisia podporuje posilnenie poradnej funkcie výboru tak v prvých, ako aj posledných fázach procesu navrhovania politiky a legislatívy Únie. Výbor sa môže podieľať na posudzovaní uplatňovania legislatívy EÚ, najmä pokiaľ ide o horizontálne doložky, ako sa uvádza v článkoch 8 až 12 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Komisia a výbor spolupracujú pri budovaní participatívnej demokracie na úrovni Únie s cieľom posilniť jej demokratickú legitimitu.

Komisia považuje túto spoluprácu za privilegovaný nástroj na rozvíjanie otvoreného, transparentného a pravidelného dialógu s reprezentatívnymi združeniami a občianskou spoločnosťou, ako sa uvádza v článku 11 ZEÚ.

Komisia podporuje iniciatívy výboru zamerané na podporu štruktúrovaného dialógu a konzultácií s európskou občianskou spoločnosťou, ako aj na posilňovanie vzťahov so sieťou hospodárskych a sociálnych rád a podobných inštitúcií v členských štátoch, aby mohol výbor v plnej miere sprostredkovať očakávania a želania organizovanej občianskej spoločnosti.

I. Inštitucionálne a administratívne vzťahy

1. V prvom polroku každého roka výbor oznámi, aké budú jeho hlavné politické priority v súvislosti s pracovným programom Komisie na nasledujúci rok.
Minimálne raz za rok, počas prípravy pracovného programu Komisie, sa predseda Komisie a/alebo podpredseda zodpovedný za vzťahy s výborom stretne s predsedom výboru s cieľom preskúmať otázky spoločného záujmu.
Výbor organizuje každý rok diskusiu o budúcnosti Európskej únie, počas ktorej predseda Komisie alebo podpredseda zodpovedný za vzťahy s výborom predstaví strategické priority Európskej únie na nasledujúci rok.
2. *Na začiatku funkčného obdobia Komisie predstaví predseda Komisie svoje strategické ciele plenárnemu zhromaždeniu.*
3. Komisia a výbor spolupracujú v snahe účinne prispieť k lepšej tvorbe právnych predpisov.
4. Členovia Komisie sú pozývaní, aby sa zúčastňovali na práci výboru, a to najmä v rámci plenárnych zasadnutí, s cieľom diskutovať o strategických usmerneniach v oblasti ich kompetencií, ako aj o všetkých vopred spoločne dohodnutých otázkach. Členovia Komisie môžu takisto požiadať, aby ich plenárne zhromaždenie vypočulo. Členovia Komisie, alebo vo výnimočných prípadoch vyšší úradníci, môžu požiadať o vypočutie počas diskusií predsedníctva výboru o iniciatívach Komisie.

Raz za rok sa predsedovia odborných sekcií stretnú s príslušným členom resp. členmi Komisie, aby prerokovali svoje priority a pracovné programy.

5. Zástupcovia Komisie sú zapájaní do prác výboru v súvislosti s témami, ktoré spadajú do ich kompetencií, a v rámci možností sa zúčastňujú na schôdzach, na ktoré sú pozývaní. Predstavujú návrhy Komisie alebo iné dokumenty, o ktorých sa bude rokovať, a informujú o vývoji príslušných spisov.

So svojimi partnermi z výboru úzko spolupracujú na spisoch, ktoré spadajú do ich kompetencií.

6. Koordinátori alebo zodpovední pracovníci, ktorých určia jednotlivé oddelenia Komisie a sekretariáty odborných sekcií výboru, si pravidelne vymieňajú informácie najmä v súvislosti s plánovaním generálnych riaditeľstiev a realizáciou pracovných priorít sekcií.

Koordinátori sa minimálne raz za rok stretnú so sekretariátom výboru, aby sa vzájomne informovali o najdôležitejších aktivitách alebo iniciatívach spoločného záujmu, ktoré Komisia alebo výbor uskutočnili alebo plánujú uskutočniť.

II. Poradná funkcia Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

7. Na základe ročného pracovného programu Komisie a preskúmania priorít Komisie a priorít výboru generálny tajomník Komisie zašle výboru zoznam návrhov, pre ktoré je plánovaná nepovinná konzultácia. V tomto zozname sú uvedené aj dokumenty nelegislatívnej povahy, ku ktorým si Komisia chce vyžiadať stanovisko výboru.

V rámci svojho plánovania a skôr, než sa uskutoční príslušná schôdza predsedníctva, Komisia potvrdí tieto nepovinné žiadosti, ktoré doplnia jej „prebiehajúci program“.

Pri organizovaní svojej vlastnej práce sa výbor snaží zohľadňovať priority a časové termíny Komisie. Komisia mu preto poskytuje presné informácie, pokiaľ ide o načasovanie svojich návrhov.

8. S ohľadom na rešpektovanie zmlúv je dôležité, aby Komisia a výbor postupovali selektívnejšie. Komisia preto o nepovinných žiadostiach rozhoduje najmä na základe týchto kritérií:

- daná téma musí predstavovať všeobecný záujem a spadať do oblasti, v súvislosti s ktorou by stanovisko výboru bolo prínosom v procese vytvárania politiky a prijímania rozhodnutí Európskej únie,

- tento krok má podnietiť diskusiu o vhodnosti činnosti Únie v určitej oblasti alebo pokiaľ ide o určitú tému.

Výbor bude pokračovať v úsilí o racionalizáciu svojej práce, aby sa mohol prednostne zamerať na stanoviská, ktoré by mohli mať reálny prínos v procese vytvárania politiky a prijímania rozhodnutí Únie.

9. V rámci procesu vytvárania politiky Únie a plánovania svojej práce môže Komisia požiadať výbor, aby vypracoval prieskumné stanoviská v oblastiach, ktoré majú pre organizovanú občiansku mimoriadny význam a pre ktoré má výbor podľa názoru Komisie príslušné kompetencie a odbornosť. Takéto žiadosti adresuje výboru podpredseda Komisie zodpovedný za vzťahy s výborom, spolu s presnými pokynmi týkajúcimi sa predmetu stanoviska a termínu na jeho vypracovanie, ak bol stanovený.

Komisia a výbor sa usilujú k týmto žiadostiam o vypracovanie prieskumných stanovísk zaujať integrovaný prístup, ktorý umožňuje zabezpečiť, aby sa v maximálnej možnej miere zohľadnili názory všetkých zainteresovaných zložiek občianskej spoločnosti.

Komisia zabezpečuje vhodné monitorovanie s cieľom posúdiť prínos týchto stanovísk v procese vytvárania politiky a prijímania rozhodnutí Únie.

10. Komisia odovzdá výboru, v rovnakom čase ako Európskemu parlamentu a Rade, všetky dokumenty a informácie, ktoré výbor potrebuje pre výkon svojej poradnej funkcie.
11. V záujme ľahšieho dosledovania svojich stanovísk sa výbor usiluje najmä:
 - zdôrazniť konkrétne zmeny, ktoré by sa podľa neho mali vykonať v legislatívnych návrhoch Komisie,
 - zhrnúť svoje hlavné odporúčania a návrhy.
12. Komisia a výbor uznávajú význam dosledovania stanovísk. Komisia preto systematicky zdôvodňuje, prečo zohľadnila alebo nezohľadnila návrhy zmien a dôležité odporúčania uvedené v stanoviskách výboru.

Pri prieskumných stanoviskách sa Komisia usiluje zabezpečiť politické dosledovanie stanovísk, vrátane, ak je to možné, informácií, ktoré sprostredkuje príslušný člen Komisie na plenárnom zasadnutí nasledujúcom po plenárnom zasadnutí, na ktorom bolo dané stanovisko prijaté.

V prípade, že Komisia navrhované zmeny legislatívnych dokumentov akceptuje, zapracuje ich, pokiaľ je to možné, do svojich zmenených a doplnených návrhov.

Ak po skončení konzultácie s výborom Komisia svoj návrh podstatne zmení, a v prípade, že je v zmluvách v tejto súvislosti stanovená povinná konzultácia, Komisia zabezpečí, že výbor bude opäť požiadaný o konzultáciu.

III. Európsky hospodársky a sociálny výbor a organizovaná občianska spoločnosť

13. Výbor má osobitné poslanie pomáhať zaviesť participatívnu demokraciu do praxe a Zmluva o Európskej únii dáva výboru ďalšiu možnosť, ako si plniť úlohu, ktorú výbor zohráva ako privilegovaný prostredník v dialógu medzi organizovanou občianskou spoločnosťou a inštitúciami Únie.

So zreteľom na článok 11 ZEÚ Komisia a výbor spolupracujú v snahe ďalej posilňovať participatívnosť a dialóg s organizáciami občianskej spoločnosti, a to na národnej i na európskej úrovni, a podporovať väčšie zapojenie týchto organizácií do navrhovania a prípravy právnych predpisov Únie.

Komisia a výbor spoločne podporujú štruktúrovaný dialóg v rámci európskych organizácií a sietí občianskej spoločnosti a medzi nimi a európskymi inštitúciami, najmä prostredníctvom kontaktnej skupiny, ktorú výbor vytvoril.

Pokiaľ ide o politiku konzultácii, Komisia sa vždy, keď je to potrebné, opiera o pomoc výboru, najmä pri upevňovaní svojich vzťahov s organizovanou občianskou spoločnosťou v Únii aj mimo nej. V tejto súvislosti výbor pomáha Komisii organizovaním spoločných verejných diskusií, seminárov a konferencií so zainteresovanými aktérmi o konkrétnych politických otázkach spoločného záujmu a v oblastiach, v ktorých má príslušné kompetencie a odbornosť.

14. Komisia berie na vedomie, že výbor je ochotný pomáhať uplatňovať v praxi právo občanov na iniciatívu.

V článku 11 nariadenia (EÚ) č. 211/2011 sa uvádza, že v lehote troch mesiacov, počas ktorej Komisia posudzuje občiansku iniciatívu, musí byť organizátorom iniciatívy poskytnutá možnosť predstaviť ju na spoločnom verejnom vypočutí zorganizovanom spolu s Európskym parlamentom „prípadne spoločne s inými inštitúciami a orgánmi Únie, ktoré by sa chceli zúčastniť“. V tejto súvislosti Komisia zamýšľa odporučiť Európskemu parlamentu, aby vždy, keď je to potrebné, pozýval na takéto verejné vypočutia aj výbor. Komisia berie na vedomie, že výbor by mohol kedykoľvek prejaviť želanie vypracovať stanovisko na témy, pre ktoré má podľa jeho názoru vhodné kompetencie a odbornosť a v súvislosti s ktorými by jeho stanovisko mohlo byť prínosom.

15. V rámci svojej poradnej funkcie výbor organizuje formou verejných diskusií, seminárov alebo konferencií štruktúrované konzultácie s organizovanou občianskou spoločnosťou, s cieľom

zhromaždiť čo najširšie spektrum názorov zainteresovaných organizácií občianskej spoločnosti.

Komisia je ochotná spolupracovať na organizovaní a realizácii týchto konzultácií najvhodnejším spôsobom vrátane logistickej a/alebo finančnej pomoci.

16. Komisia a výbor sa budú i naďalej usilovať zlepšiť súčinnosť svojich opatrení a iniciatív v oblastiach politiky, ktoré sa obzvlášť týkajú organizovanej občianskej spoločnosti, najmä pokiaľ ide o stratégiu Európa 2020, vrátane trvalo udržateľného rozvoja a klimatických zmien, prehĺbenia vnútorného trhu, boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, prisťahovalectva a dodávok energie.

Výbor každý rok v spolupráci so sieťou národných hospodárskych a sociálnych rád a podobných inštitúcií predkladá správu, v ktorej hodnotí zapojenie občianskej spoločnosti do vypracúvania národných programov reforiem. O správe sa diskutuje na plenárnom zasadnutí pred jarným zasadnutím Európskej rady.

Výbor pozve zodpovedného člena Komisie, aby sa zúčastnil na diskusii a predstavil ročný prieskum rastu.

17. Komisia a výbor sa usilujú získať pre politiku Únie väčšiu podporu zo strany občanov. Komisia preto víta zámer výboru pokračovať v úsilí o zapojenie siete národných európskych a sociálnych rád a podobných inštitúcií.
18. Výbor sa podieľa na hodnotení uplatňovania právnych predpisov Únie, najmä pokiaľ ide o horizontálne doložky, ako sa uvádza v článkoch 8 až 12 ZFEÚ.
19. Výbor sa usiluje podporovať vonkajší rozmer činnosti Únie dialógom s organizáciami občianskej spoločnosti v krajinách a regiónoch, s ktorými má EÚ štruktúrované vzťahy. Komisia podporuje tieto jeho iniciatívy na posilnenie úlohy organizovanej občianskej spoločnosti mimo Európskej únie a propagovanie kultúry dialógu a konzultácií, ako aj štruktúr spojených s týmto procesom.

Výbor a Komisia pracujú spoločne s cieľom podporovať vytváranie spoločných mechanizmov občianskej spoločnosti na sledovanie uplatňovania obchodných dohôd a zabezpečiť ich riadenie.

IV. Komunikovať o Európe v partnerstve

20. Informovať o Európskej únii občanov a komunikovať s nimi na túto tému je spoločnou zodpovednosťou všetkých európskych inštitúcií a orgánov. Účinné informovanie a komunikovanie zo strany Európskej únie by sa teda malo chápať predovšetkým ako

poslanie verejnej služby s cieľom dať občanom a organizáciám občianskej spoločnosti možnosť plne sa podieľať na európskej diskusii a demokratickom procese vytvárania politiky a prijímania rozhodnutí Únie.

21. Komisia a výbor sú toho názoru, že je vo všeobecnom záujme Európskej únie a jej občanov, aby posilnili svoje vzťahy v oblasti komunikácie a informovania a aby v tejto súvislosti úzko spolupracovali.
22. Komisia a výbor súhlasia s tým, že je potrebné, aby sa komunikácia stala súčasťou rozhodovacieho procesu. Komisia uznáva, že výbor, vzhľadom na svoje zloženie a úlohu, ktorá mu podľa zmlúv prislúcha, zohráva kľúčovú úlohu pri vytváraní skutočného európskeho verejného priestoru pre dialóg a diskusiu o témach, ktoré ležia občanom najviac na srdci a ktoré sú pre budúcnosť európskeho projektu rozhodujúce.
23. Komisia a výbor budú spolupracovať v úsilí o mediálne pokrytie svojich spoločných podujatí, pričom budú používať dostupné komunikačné platformy a nástroje. Vo svojich komunikačných a informačných aktivitách zameraných na verejnosť budú Komisia a výbor zdôrazňovať každý svoju úlohu.
24. Komisia a výbor budú aktualizovať a vymieňať si zoznamy s oficiálnymi kontaktnými osobami na ústredí a v členských štátoch, v súlade s pravidlami o ochrane údajov. Zastúpenia Komisie v členských štátoch a kontaktné osoby výboru pre každý z týchto štátov sa budú navzájom informovať o svojich plánoch v oblasti komunikácie a spoja svoje sily, aby sa mohli v prípade potreby zúčastniť na podujatiach, ktoré organizujú. Zariadenia zastúpení Komisie v členských štátoch budú, po dohode a ak to bude vhodné a z hľadiska logistiky možné, k dispozícii pre iniciatívy výboru. V prípade potreby môže byť nevyhnutná aj konzultácia s informačnými kancelármi Európskeho parlamentu.
25. Výbor spolu so svojimi členmi, partnerskými organizáciami a národnými hospodárskymi a sociálnymi radami a podobnými inštitúciami tvoria základnú informačnú a komunikačnú sieť. Komisia sa vždy, keď to bude možné, bude zúčastňovať na stretnutiach, ktoré výbor zorganizuje so svojimi členmi, hosťiteľskými organizáciami členov a národnými hospodárskymi a sociálnymi radami a podobnými inštitúciami.

V Bruseli 22. februára 2012

Za Európsku komisiu

Za Európsky hospodársky a sociálny výbor

José Manuel BARROSO
predseda

Staffan NILSSON
predseda

